

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី០១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣

Vision: A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនកម្ពុជា។

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន ស្តីពី

របាយការណ៍ចុងក្រោយស្តីពី

ការអង្កេតស្រាវជ្រាវបញ្ជីបោះឆ្នោត ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសវនកម្មបញ្ជីបោះឆ្នោត បន្ថែមការផ្ទៀងផ្ទាត់ទំរង់លុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត សំរាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ២០១៣

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា (ខុមហ្វ្រែល) បានធ្វើការអង្កេតស្រាវជ្រាវបញ្ជីបោះឆ្នោត ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសវនកម្មបញ្ជីបោះឆ្នោត ព្រមទាំងបន្ថែមការផ្ទៀងផ្ទាត់ទំរង់លុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតសំរាប់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ (ឬជាអក្សរកាត់ភាសាអង់គ្លេស SVRA-Plus) តាមការប្រមូលទិន្នន័យជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្របានចាប់ដោយចៃដន្យ សំណាកនៃអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចំនួន ២៦០០នាក់ នៅ២២៣ ការិយាល័យបោះឆ្នោតទូទាំងប្រទេសដើម្បីសម្ភាសន៍ទាក់ទងនឹងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហើយទិន្នន័យរបស់អ្នកសម្ភាសន៍ ត្រូវបានយកមកផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយទិន្នន័យបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការឆ្នាំ២០១២ ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃបញ្ជី បោះឆ្នោត មិនតែប៉ុណ្ណោះការអង្កេតស្រាវជ្រាវនេះបានធ្វើការណែនាំសិក្សាបន្ថែមទៅលើបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងរបស់ឃុំសង្កាត់ ជាមួយនិងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងរបស់គ.ជ.ប និងទំរង់លុបឈ្មោះ ១០២៥,១០១៦ និង១០១៧ ដើម្បីស្វែងរកពីភាពខុសគ្នានៃបញ្ជីទាំងនោះ។

ខុមហ្វ្រែលសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) សំរាប់ការសហការវិជ្ជមានក្នុងការ ផ្តល់ទំរង់លុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ១០១៦ និង១០១៧។

តាមរយៈSVRA Plus ខុមហ្វ្រែលរកឃើញថាបញ្ជីបោះឆ្នោតមិនទាន់មានគុណភាព និងការលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតមានភាពមិនប្រក្រតីនៃការអនុវត្តនីតិវិធី។ ដែលខុមហ្វ្រែលអាចធ្វើការវាយតម្លៃថាសំរាប់បញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតសំរាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ២០១៣ មានគុណភាពប្រសើរតែតិចតួចបើធៀបជាមួយបញ្ជីបោះឆ្នោតសំរាប់បើការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់២០១២ និងបញ្ជីបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០០៨ ដោយសារការខុស ឬការបាត់ទិន្នន័យរបស់អ្នកបោះឆ្នោតចម្រើយឈ្មោះស្លូតត្រូវចុះ។ មាន ១៣,៥% នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនមានទិន្នន័យ ឬខុសឈ្មោះទាំងស្រុងក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣ (ឈ្មោះរបស់ពួកគេមិនអាចរកឃើញ ឬឈ្មោះនោះអាចផ្លាស់ប្តូរ ឬក៏ត្រូវលុបទាំងស្រុង) ប្រហែលជាង ១,២៥លាននាក់នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលអាចប្រឈមនឹងការបាត់បង់សិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ ហើយក្នុងនោះមានស្ត្រីប្រមាណ៦២,៨%។ ចំនួននេះមានការថយចុះប្រមាណជាង ២សែននាក់ ដោយយោងតាមរបាយការណ៍អង្កេតស្រាវជ្រាវបញ្ជីបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះសំរាប់ការបោះឆ្នោតឃុំសង្កាត់ឆ្នាំ២០១២របស់ខុមហ្វ្រែលប្រមាណ

១,៥លាននាក់អ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬ១៧,២%នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលឈ្មោះពួកគេរកមិនឃើញ។ ក្នុង ចំណោមអ្នកចុះឈ្មោះដែលបាត់ទិន្នន័យ ឬខុសឈ្មោះទាំងស្រុង មានប្រមាណ២,៨៨% ត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងបញ្ជី លុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត(ខុស)។ លទ្ធផលនេះបញ្ជាក់ថាការលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតធ្វើឡើងដោយមានភាពមិន ប្រក្រតីបានកើតឡើង ដោយសារមីខ្លួននៅមានវត្តមាននៅក្នុងឃុំសង្កាត់ដែលខ្លួនរស់នៅ និងធ្លាប់បានចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោតក្នុងឃុំសង្កាត់នោះ ប៉ុន្តែឈ្មោះរបស់ពួកគេត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត ២០១៣។ គ.ជ.បបានធ្វើការលុបឈ្មោះ ៤៦៨,៤៨៥នាក់ ក្នុងកំឡុងពេលចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះឆ្នាំ២០១២ ដែលស្មើនឹងប្រមាណជិត ៥%នៃអ្នកចុះឈ្មោះសរុប។

SVRA Plus រកឃើញថាបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតដំបូងដែលកែសម្រួលរួចដោយបានពីឃុំសង្កាត់ដែលបានបញ្ជូន ទៅគ.ជ.ប មានភាពខុសគ្នាទៅនឹងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣ដែលចេញដោយគ.ជ.ប។ មាន ការលុបឈ្មោះ អ្នកបោះឆ្នោតខុសនីតិវិធីរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងទំរង់ ១០២៥ ១០១៦ និង១០១៧ ក្នុងការលុបឈ្មោះស្អុន ផ្លាស់ទីលំនៅ ឬស្លាប់។ កាលពីឆ្នាំ ២០១២ ខុមហ្វ្រែល បានធ្វើការសិក្សាលើបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១២ នៅសង្កាត់បឹងទំពុន ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ បានរកឃើញថាក្នុងចំណោមឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ៤,១៧៨នាក់ បានរកឃើញឈ្មោះស្អុនចំនួន ១២៧ (ស្មើនឹង២៥៦ឈ្មោះ)។ ការសិក្សាដែលលើបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣គឺនៅសល់ ឈ្មោះស្អុនចំនួន៣៨(ស្មើនឹង៧៦ឈ្មោះ ឬ៣០%)។

ខាងក្រោមគឺជាការរកឃើញ និងសង្ខេបលទ្ធផលដែលបានពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវអង្កេត SVRA Plus ព្រមទាំង លទ្ធផល នៃការធ្វើសវនកម្មបញ្ជីបោះឆ្នោតសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣៖

- មាន១៣,៥%នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលមិនមានទិន្នន័យក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត ២០១៣ (ឈ្មោះរបស់ពួកគេមិនអាចរកឃើញ ឬឈ្មោះនោះបានផ្លាស់ប្តូរទាំងស្រុង)។ ទោះបីយ៉ាងណា ចំនួននេះ ប្រហែលជា១,២៥លាននាក់នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលអាចប្រឈមនឹងការបាត់បង់សិទ្ធិនៅក្នុងការបោះឆ្នោតនា ពេលខាងមុខ ហើយនៅក្នុងនោះដែរ មានស្ត្រីប្រមាណ ៦២,៨%។
- ក្នុងចំណោមអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលមិនមានទិន្នន័យ ឬខុសឈ្មោះមានប្រមាណ ២,៨៨% ត្រូវបាន រកឃើញ នៅក្នុងបញ្ជីលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត (ទំរង់១០១៦ និង១០១៧ របស់គ.ជ.ប)។ លទ្ធផលនេះបញ្ជាក់ថា ការលុបឈ្មោះ អ្នកបោះឆ្នោតធ្វើឡើងដោយមានភាពមិនប្រក្រតីបានកើតឡើង ដោយសារមីខ្លួននៅមានវត្តមានរស់នៅ នៅក្នុងឃុំសង្កាត់ និងធ្លាប់បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងឃុំសង្កាត់នោះ ប៉ុន្តែឈ្មោះរបស់ពួកគេត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជី បោះឆ្នោតផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣។ យ៉ាងណាមិញគ.ជ.ប បានធ្វើការលុបឈ្មោះ ៤៦៨,៤៨៥នាក់ក្នុងកំឡុង ពេលចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះឆ្នាំ២០១២ ដែលស្មើនឹងប្រមាណជិត ៥%នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសរុប។
- ករណីសិក្សាការផ្ទៀងផ្ទាត់បញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងដែលទទួលបានពី គ.ជ.ប ជាមួយបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការ សំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣ ត្រូវបានធ្វើនៅលើ២២៦ការិយាល័យ។ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ធ្វើឡើងដើម្បីចង់ដឹងថាតើទិន្នន័យ ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងដែលនឹងក្លាយជាបញ្ជីផ្លូវការ ដូចគ្នាទៅនឹងបញ្ជីផ្លូវការរបស់ គ.ជ.ប ដែរឬទេ? ការផ្ទៀងផ្ទាត់បានរកឃើញថាមាន២៥ករណី ឬ២៥ឈ្មោះមានភាពខុសគ្នារវាងបញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងដែលទទួលបានពី គ.ជ.ប ជាមួយនឹងបញ្ជីផ្លូវការសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣។

• ករណីសិក្សានៅសង្កាត់បឹងទំពុន ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងចំណោមឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ផ្លូវការ២០១១ ចំនួន៤,១៧៨នាក់ បានរកឃើញឈ្មោះស្ទួនចំនួន១២៧(ស្មើនឹង២៥៦ឈ្មោះ) ក្រោយមកការសិក្សា ដដែលលើបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការរបស់គ.ជ.បឆ្នាំ២០១២ គឺនៅសល់ឈ្មោះស្ទួនចំនួន៣៨ (ស្មើនឹង៧៦ឈ្មោះ)។

• ករណីសិក្សាការផ្ទៀងផ្ទាត់បញ្ជីបោះឆ្នោតដំបូងទទួលបានពីឃុំសង្កាត់ និងគ.ជ.ប មានភាពខុសគ្នាចំនួន ១៦ ករណី ឬ១៦ឈ្មោះ នៅក្នុង៨ការិយាល័យបោះឆ្នោត។ ការសិក្សាផ្ទៀងផ្ទាត់ធ្វើឡើងនៅលើ ១៣៤ការិយាល័យ បោះឆ្នោតនៃ១១១ ឃុំសង្កាត់ នៅ១៨រាជធានី/ខេត្ត។ ភាពខុសគ្នានេះមាន២ករណី ករណីទី១គឺបញ្ជីដំបូងដែលទទួលបាន ពី គ.ជ.ប មានលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតខុសពីបញ្ជីដំបូងដែលទទួលបានពីឃុំសង្កាត់។ ការខុសគ្នានេះអាចកើតឡើង ដោយសារតែអ្នកបោះឆ្នោតមានឈ្មោះស្ទួននៅឃុំសង្កាត់ផ្សេង ឬក៏ផ្លាស់ទីលំនៅ។ ករណីទី២គឺអាចជាកំហុសបច្ចេកទេស របស់គ.ជ.ប ព្រោះថាបញ្ជីដំបូងទទួលបានពីឃុំសង្កាត់បានលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតដោយសារមូលហេតុផ្សេងៗ ប៉ុន្តែបញ្ជី ដំបូងទទួលបានពី គ.ជ.ប មិនត្រូវបានលុបឈ្មោះទាំងនោះទេ។

• ករណីសិក្សាការផ្ទៀងផ្ទាត់ទម្រង់ស្រង់ឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតត្រូវលុបចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត (ទ.១០២៥) ដែលទទួលបានពីឃុំ/សង្កាត់និងទម្រង់ស្រង់ឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតត្រូវលុបចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត(ទ.១០១៦ និងទ.១០១៧) ដែលទទួលបានពីគ.ជ.ប។ ទំរង់ ១០២៥ ១០១៦ និង១០១៧ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកការចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យឈ្មោះបោះឆ្នោត(ស្ងៀន) បន្ទាប់ពីការចុះឈ្មោះ និងពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះស្ងៀនឃុំសង្កាត់បានស្រង់ឈ្មោះដែលត្រូវ លុបចេញទាំងអស់ជាក់ក្នុងទំរង់១០២៥ ដើម្បីធ្វើការប្រជុំសំរេចដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ពីឈ្មោះណាដែលត្រូវលុប ចេញ។ បន្ទាប់ពីសំរេចរួច ឈ្មោះដែលត្រូវសំរេចថាលុបនឹងត្រូវបានកត់ត្រាចូលទៅក្នុងទំរង់១០១៦(ករណីស្លាប់ ឬបាត់បង់ សិទ្ធិ ឬផ្លាស់ទីលំនៅចេញ ឬគ្មានទីលំនៅក្នុងឃុំសង្កាត់) និងទំរង់១០១៧(ករណីឈ្មោះស្ទួន ឬប្តូរការិយាល័យនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ឬផ្លាស់ទីនៅចូលក្នុងឃុំសង្កាត់) ដើម្បីបញ្ជូនមកលុបនៅ គ.ជ.ប។ ខុមហ្វ្រែលបានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ចំនួន៥០ ឃុំសង្កាត់ នៅក្នុង១៥រាជធានី/ខេត្ត ដោយបានពិនិត្យឃើញមានភាពមិនប្រក្រតីចំនួន ១៣ករណី ឬ១៣ឈ្មោះដែលមិន មានក្នុងទំរង់ ១០២៥ ប៉ុន្តែរកឃើញនៅទំរង់១០១៦។ ដូច្នោះករណីទាំងនេះគឺខុសនីតិវិធីក្នុងការលុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ដែលស្លាប់ ឬផ្លាស់ទីលំនៅចេញ ឬបាត់បង់សិទ្ធិ ឬគ្មានទីលំនៅក្នុងឃុំសង្កាត់។

• មានតែ ៩៧,៧០%នៃអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ទោះបីយ៉ាងណានៅមាន ២,៣០%នៃអ្នកមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនទាន់បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញគ.ជ.ប បានធ្វើការចុះ ឈ្មោះអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចំនួន ១០១,៧៤% (៩,៦៧៥,៤០៣នាក់)នៃអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត (លើសពីការប៉ាន់ ប្រមាណរបស់ខ្លួន ៩,៥០៩,៧៣២នាក់)។

• យុវជនដែលគ្រប់អាយុ១៨ឆ្នាំគិតទៅដល់ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ មានតែ៨៦% បានចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោត។ ចំនួនប្រមាណ ៣២០,០០០នាក់ បើយោងតាមរបាយការណ៍ជំរឿនឆ្នាំ ២០០៨នៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិបង្ហាញ ថាយុវជនមានប្រមាណជាង ៣៧០,០០០នាក់ ដែលនឹងគ្រប់អាយុចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបើគិតទៅដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោតឆ្នាំ ២០១៣។ ១៣,១% នៃអ្នកបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយមានអ្នកចុះឈ្មោះឲ្យ (អាចជា បង ប្អូន ឪពុកម្តាយ ឬអាជ្ញាធរ)។ នេះគឺជាការរំលោភនឹងនីតិវិធីដែលបានលើកឡើងថាអ្នកមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវ ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយបង្ហាញមុខចំពោះស្មៀនឃុំ ឬនៅពេលចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

• ២៩,៨%នៃអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៅយល់ថាអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណដែលអស់សុពលភាពមិនអាចប្រើ ប្រាស់បាននោះទេ។

លោក គល់ បញ្ញា នាយកប្រតិបត្តិអង្គការខុមហ្វ្រែលបានលើកឡើងថាមាន **“ការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតប្រមាណ ១៣,៥%នៃអ្នកបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត (ឬប្រមាណ ១,២៥លាននាក់) ដែលនឹងអាចប្រឈមក្នុងការបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោតសំរាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ២០១៣នេះ។ គ.ជ.បត្រូវទទួលខុសត្រូវ និងធ្វើការពិភាក្សាដើម្បីរកមធ្យោបាយដោះស្រាយបញ្ហានេះ និងធ្វើឲ្យការបោះឆ្នោតដែលអាចឲ្យជឿជាក់បាន។** ប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ការបង្កើតបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការចេញឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណគួរត្រូវបានធ្វើការកែទម្រង់។ ខុមហ្វ្រែលនឹងរីករាយរៀបចំការពិភាក្សាជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ពិសេសជាមួយគ.ជ.ប ដើម្បីរកវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហានេះ។

ដើម្បីបង្កើនការទុកចិត្តទៅលើបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតសំរាប់ការបោះឆ្នោត២០១៣ គ.ជ.បត្រូវទទួល និងអនុវត្តអនុសាសន៍ជាបន្ទាន់ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកសង្កេតការណ៍របស់គណបក្សឈរនៅពីក្រោយលេខាធិការនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតអាចមើលឃើញច្បាស់ ហើយមានសិទ្ធិស្នើការផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យអ្នកបោះឆ្នោតនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតជាមួយនឹងឯកសារដែលយកមកបោះឆ្នោត ដើម្បីបង្កើនតម្លាភាពក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត និងដើម្បីឲ្យប្រាកដថាមិនមានការក្លែងបន្លំក្នុងការបោះឆ្នោត ដោយសារតែបញ្ជីបោះឆ្នោតគ្មានគុណភាព និង/ឬមានការបន្លំឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ។ ដើម្បីបង្កើនការទុកចិត្ត និងតម្លាភាពនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ (ICE) សំរាប់បំពេញការបោះឆ្នោត២០១៣ និងការអនុវត្តច្បាប់បោះឆ្នោតបានត្រឹមត្រូវ គ.ជ.បត្រូវទទួលយក និងអនុវត្តអនុសាសន៍អំពី ការចេញលិខិតICE ត្រូវបានបញ្ឈប់ត្រឹមថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣។ គយ/សបត្រូវយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនៃការចេញ លិខិត ICE បិទផ្សាយជាសាធារណៈ និងរក្សាទុក។ ព្រោះថាមានតែ ១%នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនមានឯកសារសំគាល់អត្តសញ្ញាណ យោងតាម SVRA Plus។

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតត្រូវស្នើទៅប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់រដ្ឋរួមមាន វិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ ដើម្បីបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយពីការអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតដូចជា ការស្វែងរកឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៅឯការិយាល័យបោះឆ្នោត, នៅពេលម្ចាស់ឆ្នោតរកឈ្មោះមិនឃើញតើនរណាអាចជួយពួកគេបាន, នៅពេលដែលម្ចាស់ឆ្នោតគ្មានប័ណ្ណព័ត៌មាន តើពួកគេត្រូវធ្វើដូចម្តេច ជាពិសេសផ្សព្វផ្សាយពីសារៈសំខាន់នៃការបោះឆ្នោតចំពោះម្ចាស់ឆ្នោតវ័យក្មេងដែលយ៉ាងហោច ៣ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃក្នុងមួយប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងកំឡុងពេលយោសនាបោះឆ្នោត។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង:

កញ្ញា គង់ រ៉ាវីន	អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកអង្កេតខុមហ្វ្រែល	០១២ ៦៥ ៤៩ ៥០
លោក កន សារ៉ាង្ស	មន្ត្រីទិន្នន័យ និងស្រាវជ្រាវជាខ្ពស់ខុមហ្វ្រែល	០១១ ៨៨ ៤៨ ៤០

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឲ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការបោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្តន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/

បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និង ប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។